

Diakonissehjemmets
Høgskole

Kari Anne Einarsen

Ragnhild Johanne Tveit Sekse

”Lærerikt og utfordrende, et skritt videre mot målet som ferdig sykepleier.”

En evalueringsrapport om Prosjekt overta avdeling i
2.studieår ved sykepleierutdanningen ved
Diakonissehjemmets høgskole.

FOU-rapport nr 1/2001

01y500207

010
010
010
010

FOU-hepten

FOU/2001:1

* 610.7307

ISBN 82-7928-023-5

610 50207

Forord

Denne rapporten beskriver et prosjekt hvor studenter i 2. studieår ved Diakonissehjemmet's høgskole deltok ved Prosjekt overta avdeling våren 1999. Studentene skulle få prøve seg i sykepleierrollen og overta ansvar for sykepleien til pasientene i to døgn ved medisinske og kirurgiske avdelinger ved Diakonissehjemmets sykehus i Bergen. Høgskolen har i samarbeid med praksisfeltet hatt lignende samarbeidsprosjekt helt siden 1993. Dette har vært til gjensidig nytte. Det har gitt gode erfaringer både for studentene og for sykehuset. De ansatte har fått frigitt noen dager til faglige kurs. Det har vært en forutsetning for høgskolen å legge til rette et pedagogisk opplegg som skulle ivareta studentenes trygghet i læringssituasjonen. Vi vil takke det involverte personalet ved sykehuset for at dette lot seg gjøre, trygghet for studenter og pasienter har hele tiden vært i fokus. Studentene måtte være mest mulig forberedt for å kunne takle de utfordringene som kunne oppstå. Evalueringen fra studentene og fagansvarlige på postene gir oss god tilbakemelding om at dette Prosjektet er vel verdt å satse videre på. Det har vært spennende å gå inn i dette Prosjektet, og det er tilfredsstillende å se at målet synes innfridd. Dette gir grunnlag for satsing på nye prosjekt. Men det er da en forutsetning at det er et pedagogisk tilrettelagt prosjekt for studentene i et nært samarbeid med praksisfeltet. Vi mener å ha lykket i forhold til Prosjektets utfordring om å legge til rette et pedagogisk tilbud til studentene i 2. studieår. Vi har fått frem kunnskap om hvordan et slikt prosjekt kan organiseres og gjennomføres. Vi vil takke avdelingsleder Ingrid O. Torsteinson og førsteamanuensis Herdis Alvsvåg for inspirasjon og god veiledning underveis i prosessen. Det kan anbefales andre høgskoler ved helsefagutdanninger å gå inn i lignende prosjekt.

Kari Anne Einarsen
Høgskolelærer

Ragnhild Tveit Sekse
Høgskolelærer

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0 INNLEDNING	s.1
1.1. Bakgrunn for prosjektet.	s.1
1.2. Tilnærming til prosjektet. Hvordan gikk vi frem?	s.2
1.3 Mål for prosjektdagene og problemformulering.	s.2
2.0 FORBEREDELSE OG PLANLEGGING	s.3
2.1 Forberedelse i forhold til studentene.	s.4
2.2 Forberedelse i forhold til praksisfeltet	s.5
3.0 GJENNOMFØRINGEN	s.5
4.0 EVALUERING	s.7
4.1 Evaluering fra studentene	s.7
4.1.1 Resultater fra studentenes evaluering	s.7
4.2 Evaluering fra praksisveiledere og sykepleiere.	s.15
4.2.1 Resultater fra sykepleiere og praksisveilederes evaluering	s.16
5.0 DISKUSJON	s.22
5.1 Hvordan kan studentene forberedes til “Prosjekt overta avdeling” slik at de får et godt læringsutbytte?	s.22
5.1.1. Hospiterings- og forberedelsesdager	s.23
5.1.2 Rammer for studentenes ansvar	s.26
5.2 Studentenes mestring og opplevelse av trygghet	s.27
5.3 Hvordan kan Prosjekt overta avdeling bli et reelt samarbeidsprosjekt?	s.29
6.0 KONKLUSJON	s.30
7.0 LITTERATURLISTE	s.31
8.0 VEDLEGG	s.32

1.0 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn for prosjektet.

Våren 1998 ble det planlagt at alle studentene i 2. studieår ved Diakonissehjemmets høgskole skulle delta i et prosjekt der de skulle overta ansvar for sykepleien til pasientene i to døgn ved medisinske og kirurgiske avdelinger ved Diakonissehjemmets sykehus. Høgskolen skulle ha ansvar for å planlegge prosjektet i samarbeid med praksisfeltet våren 1999. Det ble bestemt at vi to lærere fra 2.årsavsnitt: Ragnhild Johanne Tveit Sekse og Kari Anne Einarsen skulle ha ansvar for den videre planleggingen. Vi så oppdraget som utfordrende og dette kunne blant annet medvirke til å opprettholde et tett samarbeid mellom utdanning og praksisfelt. Dette kunne igjen komme våre studenter i den daglige praksis til gode.

Tidligere år, helt siden 1993, har det vært lignende samarbeidsprosjekt mellom praksisfelt og høgskole. To tredjedeler av studentkullet har deltatt i tidligere prosjekter ved to av de medisinske postene i avslutningen av 2. studieår. Studentene har vært i praksisstudier i medisinsk avdeling i prosjektperioden. Disse samarbeidsprosjektene har vært til gjensidig nytte med gode erfaringer både for studentene, og for sykehuset som har fått frigitt noen dager til kursvirksomhet for personalet.

Studieåret 1998/99 ble det derfor bestemt at prosjektet skulle være et tilbud til alle 73 studentene i 2. årsavsnitt. Det ble tidlig satt av en hel uke til Prosjektet i planene for studieåret, og studentene ble fordelt på de medisinske og kirurgiske postene de skulle være på under overtakelsen av avdelingene. Dette var et godt utgangspunkt for den videre planleggingen av det praktiske og pedagogiske opplegget for studentene når det gjaldt forberedelse, gjennomføring og evaluering. Vår intensjon var å få til et nært samarbeid med de ansatte ved sykehuset, og de postene som skulle overtas, for å gi studentene en best mulig forutsetning for å være med i Prosjekt overta avdeling, i denne rapporten også kalt Prosjektet. Sykehusets ledelse tok ansvaret for at de medisinsk ansvarlige var informert og hadde godkjent Prosjektet.

1.2 Tilnærming til prosjektet. Hvordan gikk vi frem?

Vi la til grunn en problem- og erfaringsbasert tilnærming hvor de erfaringene vi hadde gjort fra tidligere prosjekt var grunnlaget for videre planlegging. Foruten erfaringer fra lærere som var ansvarlige ved tidligere prosjekt ved høgskolen, brukte vi studentevalueringer fra noen av disse prosjektene.

Litteraturstudier viser at det er flere høgskoler som har prøvd ut studentdrevne poster. Nye alternative modeller for praksisstudier går gjerne over lengre perioder enn vårt prosjekt og inngår som en del av studentenes obligatoriske praksisstudier. Av andre høgskoler og arbeider som omhandler prosjekt som å overta en avdeling kan det vises til: Høgskolen i Bergen (Graue M, Hole G. O. 1998), Høgskolen i Stavanger (Dysvik E, Tjoflåt I. 1998) og Høgskolen Stord/Haugesund (Sleveland H. 1992).

Grunnlaget for denne rapporten er skriftlige og muntlige evalueringer fra alle som var direkte involvert: studenter (vedlegg 1), sykepleiere som skulle ha det sykepleiefaglige ansvaret og praksisveiledere (vedlegg 2). Lærerne som hadde ansvar for oppfølging ved sine poster skrev et skriftlig notat hvor de evaluerte Prosjektet.

1.3 Mål for prosjektdagene og problemformulering.

Mål for prosjektdagene var at studentene skulle ha anledning til å gi god sykepleie i tillegg til at de skulle takle de utfordringene som kunne oppstå. En utfordring var å legge forholdene til rette slik at alle studentene som skulle delta var mest mulig forberedt, og derfor kunne oppleve trygghet i læringssituasjonen med det ansvaret de skulle ha. Det var også viktig at studentene skulle kjenne seg godt ivaretatt de dagene Prosjektet skulle vare.

Problemstillingen for prosjektet ble utformet slik:

Hvordan kan det legges tilrette for et pedagogisk opplegg for studentene i 2. årsavsnitt ved Prosjekt overta avdeling?

2.0 FORBEREDELSE OG PLANLEGGING

I samarbeid mellom sykehus og høgskole ble Prosjektet lagt til den siste uken i vårsemesteret. Studentene skulle overta fra og med natt til onsdag til og med kveldsvakt torsdag. Dette utgjorde to hele døgn, det vil si seks vakter. Mandag og tirsdag ble kullet delt i to hvor de vekselvis den ene dagen hadde forberedelsesdag på de respektive poster og den andre dagen studiedag. Fredagen skulle brukes til både skriftlig og muntlig evaluering hvor representanter fra praksisfeltet var invitert. Prosjektet skulle gjennomføres på to medisinske poster og deler av to kirurgiske poster. Antall pasienter som var involvert var henholdsvis 12 og 20 på de medisinske postene, og 14 og 20 på de kirurgiske.

Etter et møte med oversykepleierne på medisinsk og kirurgisk avdeling i desember 1998 ble det enighet om å danne en Prosjektgruppe. De fire avdelingslederne på de respektive postene ble med i gruppen. I tillegg ville vi gjerne ha studentene aktivt med i Prosjektet fra starten av. Det ble derfor valgt en studentrepresentant fra medisinsk og en fra kirurgisk praksis til å være med i gruppen. Vi diskuterte også hvorvidt praksisveilederne skulle delta. Dette er sykepleiere som er knyttet til praksis på de enkelte postene og som høgskolen engasjerer for å veilede studentene når de er i praksis. Vi tenkte at praksisveilederne kunne fungere som "brobyggere". De har på en måte en fot i hver "leir". Praksisveilederne ble derfor med etter det første møtet vi hadde i Prosjektgruppen.

Prosjektgruppen hadde til sammen tre møter utover våren. Noen av sakene som ble diskutert var :

- avklaring av forventninger og ansvar mellom høgskole og sykehus i forbindelse med Prosjektet
- hospitering for studenter på de aktuelle postene før Prosjektet startet
- forberedelsesdager
- sykepleiers, praksisveileders og lærers ulike roller disse dagene
- de ulike studentrollene
- informasjon til alle involverte parter om Prosjektet.

2.1 Forberedelse i forhold til studentene.

Siktemålet var at studentene skulle delta i Prosjektet på den samme posten som de hadde hatt sin 11 ukers medisinske eller kirurgiske praksisperiode i 2. studieår (langpraksis). På denne posten var de best kjent. Dette var det imidlertid ikke mulig å gjennomføre fullt ut ettersom høgskolen bruker flere poster i den lengste praksisperioden enn de fire som skulle være med i Prosjektet. Det var derfor noen studenter som var ukjente på sin prosjektpost. For disse studentene, og for studenter som tidlig i høstsemesteret hadde hatt sin praksisperiode på posten, var det et reelt behov for å hospitere. Vi la til rette for at disse studentene fikk to hospiteringsvakter på den posten de skulle være med å overta før gjennomføringen av Prosjektet i vårsemesteret.

Like over påske fikk studentene et skriv med informasjon angående Prosjekt overta avdeling (se vedlegg 3). I dette skrivet fikk de en grovskisse over fremdriften i Prosjektet. Medio mai ble det arrangert et møte mellom sykehus og høgskole der studentene skulle få muntlig informasjon og gjennomgang av hvordan Prosjektet var planlagt, og der de hadde anledning til å stille spørsmål.

Uken før Prosjektet hadde studenter og lærere ved de ulike postene gruppevis forberedelse til Prosjektet. Studentene fikk utdelt vaktturnus. Ønskene om vakter og roller, som studentene hadde levert inn skriftlig på forhånd, prøvde vi så langt det lot seg gjøre å etterkomme. På dette møtet diskuterte lærerne med studentene hvordan de kunne ha rett fokus på de ulike rollene som kunne være aktuelle prosjektuken. Studentene fikk også et skriv utdelt med "knagger", det vil si en slags huskeliste med noen punkter om hva som var viktig å få med seg forberedelsesdagen (se vedlegg 4). Dette skrivet ble også delt ut til de fire postene slik at de kunne være forberedt på studentenes fokus denne dagen. Lærerne og studentene tok videre opp aktuelle problemstillinger som kunne være viktig å huske på under prosjektdagene. Dette var saker som: Rutiner og det sykepleiefaglige ansvar ved kontroll og administrering av medikament, informasjon til pårørende, informasjon til pasientene og serviceavdelingene, fordeling og avklaring av roller hos de sykepleiefaglige ansvarlige, praksisveiledere og lærere. Etter den gruppevise forberedelsen hadde teknisk sjef en gjennomgang av branninstruks ved sykehuset for alle studentene.

2.2 Forberedelse i forhold til praksisfeltet

Det meste av forberedelsen i forhold til praksisfeltet skjedde i og gjennom Prosjektgruppen. På de fire postene som studentene skulle overta skulle det være en sykepleier som til enhver tid skulle ha det sykepleiefaglige ansvaret på de ulike vaktene. På tre av postene hadde studentenes praksisveileder mulighet til å være tilstede på dagvaktene. Praksisveileder skulle veilede studentene underveis, ha en støttende funksjon overfor studentene og ha hovedfokus på deres læring. Resten av døgnets vakter skulle det være en "fagansvarlig" sykepleier på hver vakt.

I Prosjektgruppen tok vi opp hvordan sykepleierne, som skulle ha det sykepleiefaglige ansvaret, skulle få informasjon om Prosjekt overta avdeling og deres rolle som fagansvarlige. Vi stilte spørsmål om det kunne være behov for et møte med alle sykepleierne som skulle ha dette ansvaret. Her ble det vedtatt at hver enkelt avdeling skulle ta ansvar for sine egne sykepleiere. Det vil si at de fire avdelingslederne som var med i Prosjektgruppen tok på seg å formidle til de ansvarlige sykepleierne hvordan Prosjektet var tenkt og på hvilken måte de ansvarlige skulle forholde seg under Prosjektet.

Turnus for studentene ble satt opp av avdelingsleder og lærer i fellesskap. Dette ble gjort for å ivareta studentenes ønsker i den grad det var mulig, og for å få en fordeling av studenter med ulike ressurser på de enkelte vaktene.

Dagene før Prosjektet sendte sykehuset ut et skriv til alle pasientene med informasjon om Prosjektet. I tillegg informerte sykehuset andre involverte parter og avdelinger på sykehuset. Slik skulle alle som var i kontakt med avdelingene disse dagene være forberedt på at det var studentdrevne poster.

3.0 GJENNOMFØRINGEN

Den sykepleieren som skulle ha hovedansvar for posten, hadde til enhver tid ansvaret for at oppgavene ble utført forsvarlig av studentene, og ved behov veilede studentene om de hadde

spørsmål underveis. Det skulle gå klart frem av arbeidsboka hvem som var den sykepleiefaglige ansvarlige slik at studentene hele tiden visste hvem de skulle henvende seg til dersom det var behov. Siden praksisveilederne skulle være involvert i Prosjektet, var det to “fagansvarlige” sykepleiere på dagvakt på tre av postene. Studentene var informert på forhånd om hvilke lærere som ville være til stede på de respektive avdelingene. Lærerne skulle følge opp rapporter ved morgen- og ettermiddagsskiftet for å få en oversikt over hvilke oppgaver studentene hadde på posten. Utenom dette skulle lærerne være tilgjengelige for studentene på dagtid ved at de kunne kontakte dem per telefon. Lærerne ønsket å tre støttende til om noe skulle skje.

I vaktturnusen til studentene var det på hver vakt satt opp studenter med hovedansvar for gruppeledelse og ansvar for medikamenttillaging og utdeling. Utenom disse oppgavene hadde studentene ansvaret for “uteoppgaver”, det vil si ansvar for skyllerom, kjøkkentjeneste osv.

De første studentene hadde forberedelsesvakten sin mandag i prosjektuken. Tirsdag kveld kom de første studentene på nattevakt. Tilbakemelding onsdag morgen var at natta hadde forløpt bra på samtlige poster. Studentene som kom på dagvakt onsdag var tydelig spente da de kom til morgenrapporten kl. 0700. De fordelte greit oppgaver seg imellom. Det var en rolig om enn noe spent atmosfære. Torsdagen var det noe lettere og tryggere stemning på postene. Det var lite sykdom og frafall blant studentene. Vaktene gikk som forventet uten større forandringer i vaktturnus. Det var få overraskelser underveis. Enkelte studenter opplevde noen spesielt utfordrende pasientsituasjoner, som dødsfall og akutt dårlige pasienter.

Fredagen i prosjektuken var satt av til evaluering. Foruten den skriftlige delen var det planlagt to timer til muntlig evaluering med etterrefleksjon av erfaringer studentene hadde gjort seg under prosjektdagene. Sykepleiefaglige ansvarlige og praksisveiledere deltok ved avdelingsvis evaluering. Studentene fikk her en gjennomgående god tilbakemelding på hvordan de hadde mestret å overta postene. Spesielt utfordrende situasjoner ble trukket frem. Studentene fikk anledning til å bearbeide disse situasjonene spesielt, noe det var et stort behov for. Praksis var tydelige i sin tilbakemelding ved å rose studentene om hvordan de hadde taklet disse akutte situasjonene. Praksis sin deltakelse ved den muntlige evalueringen gav gode innspill til både studenter og til Prosjektet i sin helhet.

Studentene har skrevet en logg fra prosjektdagene på postene. Denne loggen, som skulle leveres lærer dagen etter de tok over postene, er imidlertid ikke tatt med i oppsummering av resultatene, da materialet ble for stort å håndtere. Imidlertid viser loggene mye til det samme som kommer frem i studentenes skriftlige evaluering: Prosjektet har vært spennende, utfordrende og lærerikt. Studentene lærte mye av å ta ansvar og stole på seg selv og egne kunnskaper. I det følgende vil vi presentere evalueringen fra studentene og fra sykepleiere og praksisveiledere.

4.0 EVALUERING

4.1 Evaluering fra studentene

Det ble utarbeidet et eget evalueringsskjema til studentene (se vedlegg 1). Spørreskjemaet var tredelt. Den første delen omhandlet tiden før Prosjektet; om forberedelse og planlegging. Andre del handlet om selve gjennomføringen av Prosjektet og i siste del ble studentene oppfordret til å komme med synspunkt, tips og råd i forhold til kommende prosjekter.

Spørsmålene var formulert som påstander og studentene skulle markere sitt svar på en skala fra 1-5, stemmer ikke - stemmer helt. I tillegg var det anledning til kommentarer under alle påstandene. Studentene brukte den tida som var avsatt til dette. 65 studenter var tilstede evalueringdagen. To studenter hadde gitt beskjed om at de ikke kunne møte på evalueringdagen. De fikk spørreskjemaet på forhånd. Slik fikk vi svar fra 67 av 73 studenter.

4.1.1 Resultater fra studentenes evaluering

I tillegg til en kvantitativ opptelling av alle svarene, har vi samlet og nedtegnet alle kommentarene til de 67 svarene. Vi har også nummerert svarene, slik at vi hadde mulighet til å gå tilbake til det enkelte skjema dersom det skulle bli nødvendig. I tillegg delte vi bunken i fire, alt etter hvilken av de fire postene studentene hadde vært på. Det gjorde vi for å se om det kunne være noen tydelige forskjeller i svar og kommentarer fra de forskjellige postene. I

avslutningen av evalueringsskjemaet var det gitt rom for at studentene kunne gi høgskolen tips med tanke på tilsvarende prosjekt senere. I tabell 1 presenteres studentenes vurdering av Prosjekt overta avdeling.

Tabell 1: 1=Stemmer ikke 5=Stemmer helt

Spørsmålsstillinger:	1	2	3	4	5	N
1. "Jeg var motivert til å være med i Prosjekt Overta Avdeling.	3	8	20	22	14	67
2. "Jeg følte meg godt forberedt til å delta i prosjektet"	2	4	12	31	17	66
3. "Informasjonen jeg fikk i forkant av prosjektet var god"	2	4	9	32	19	66
4. "Hospitering/ forberedelsesdag i forkant av prosjektet var nyttig"	3	5	12	11	34	65
5. "Dagene i avdelingen svarte til mine forventninger"	3	4	9	29	21	66
6. "Jeg følte meg trygg på meg selv som student i avdelingen"	0	0	4	33	30	67
7. "Jeg fikk den sykepleiefaglige veiledning jeg trengte av sykepleier i løpet av dagene i avdelingen"	0	0	4	16	45	65
8. "Jeg fikk den veiledning og støtte av lærer som jeg hadde behov for"	3	0	6	17	34	60
9. "Jeg opplevde å få ansvar og følte at jeg taklet dette på en god måte"	0	1	2	28	34	65
10. "Jeg opplevde at jeg mestret rollen som sykepleier"	0	0	5	41	18	64
11. "Jeg opplevde at ansvaret ble for stort og kjente meg ofte usikker"	39	23	1	1	0	64
12. "Jeg opplevde at bemanningen var god disse dagene"	1	2	6	16	38	63
13. "Dette er en type praksis som skolen bør satse mer på"	0	1	0	6	57	64
14. "Jeg synes at Prosjekt Overta Avdeling ble arrangert til rett tid i utdannelsen"	0	1	7	16	39	63

I det følgende vil vi kommentere spørsmålene i tabellen:

1 JEG VAR MOTIVERT TIL Å VÆRE MED I PROSJEKTET

Tabellen viser at 36 studenter svarer at de var motivert til å være med, kategori 4 og 5. 20 studenter svarer midt på skalaen, altså at de er i kategorien mer nøytrale, eller sånn passe motivert i forkant. 11 studenter er mindre motivert (kategori 1 og 2). For de studentene som var motivert er det noen som svarer at det i forkant var både spennende og noe skremmende i forhold til ansvaret. En av studentene som var motivert på forhånd sier: *"Ja jeg var motivert! Trass i et langt skoleår var dette en perfekt avslutning - her lå jo en ny utfordring! Dette var "brikken" jeg "manglet" for å kunne si at 2. året for meg var vellykket og et kjempespennende år."*

Kommentarer som går igjen fra de som ligger nederst på skalaen er at det har vært et travelt år og de kjenner seg slitne, det er snart ferie, det var lang tid mellom langpraksis og Prosjekt overta avdeling, noe som gjør det tyngre å motivere seg til Prosjektet. En del studenters kommentarer kan og tyde på at det var vanskeligere å motivere seg for dem som ikke hadde vært på den samme posten i langpraksis. En kommenterer det slik: *"Eg hadde ikkje vore på Generell medisinsk avdeling før, så eg var utruleg lite motivert for å gå to hospiteringsvakter berre for å ha to vakter på posten. Det krev altfor mykje energi å motivera seg for dette etter å ha hatt praksis sidan februar på andre postar".* Kommentarene viser imidlertid at motivasjonen kom når Prosjektet var igang. En student skriver: *"Når jeg først var på vakt da var motivasjonen for jobben bra!"*

2 JEG FØLTE MEG GODT FORBEREDT TIL Å DELTA I PROSJEKTET

48 av 66 studenter følte seg godt forberedt til å delta i Prosjektet (kategori 4 og 5). 12 studenter følte seg middels forberedt (kategori 3), mens 6 studenter svarte at de var lite/dårlig forberedt (kategori 1 og 2). Kommentarene kan også her tyde på at det er en sammenheng mellom forberedelse og om studentene har vært på samme post i langpraksis. Det kan virke som at de av studentene som ikke var på den samme posten i langpraksis ikke følte seg så godt forberedt som de som hadde vært der i langpraksis. En kommentar som er dekkende for

det flere sier lyder slik: *"Jeg hadde ikke hatt praksis på posten, det var negativt. Det gjorde det vanskelig å få helhet i rutiner etc. pluss at følelsen av tilhørighet manglet."*

3 INFORMASJONEN JEG FIKK I FORKANT VAR GOD

51 studenter svarer at informasjonen i forkant av Prosjektet var god (kategori 4 og 5).

Noen studenter kommenterer at informasjonen om Prosjekt overta avdeling kunne kommet tidligere i året. Den kommentaren som går mest igjen er at det var liten klarhet om hva studentene kunne gjøre / ikke gjøre alene i praksis. En kommenterer det slik; *"Jeg var ikke helt fornøyd med avklaringa fra lærer / sykepleier hva vi kunne gjøre alene eller hva vi skulle ha med sykepleier på"*. Noen studenter kommenterer at de manglet informasjon om rutiner på posten. Noen savnet også en avklaring av roller i forhold til vaktskiftet mht. overlapping av personale.

4 HOSPITERING / FORBEREDELSESDAG I FORKANT AV PROSJEKTET VAR NYTTIG

45 studenter svarte at hospitering og forberedelsedag i forkant var nyttig. 12 stiller seg mer nøytrale (kategori 3) mens 8 svarte kategori 1 og 2. På dette spørsmålet kan det se ut som at det var forskjell i svar når det gjaldt medisinske og kirurgiske poster. Studentene på kirurgiske poster har flere positive kommentarer når det gjelder å være mer fornøyd med hospiterings- og forberedelsedager. En del kommentarer fra de medisinske postene begrunner misnøyen med at sykepleierne som var på vakt ikke visste hva studentene skulle bruke forberedelsesvakta til. En student skriver: *"Opplæringsvakta var ikkje slik eg hadde trudd. Det gule arket med "knaggane" var ukjent for gruppeleder på post. Eg trudde dei var informert om kva dei skulle legge vekt på."* Noen studenter kommenterer at de savnet vaktturnus og oppgavefordeling i forkant av hospiteringsdagene slik at den enkelte student kunne hatt fokus på sin rolle allerede så tidlig.

5 DAGENE I AVDELINGEN SVARTE TIL MINE FORVENTNINGER

Overvekten av svarene ligger i skalaens øvre del. Det vil si at en overveiende stor del av studentene svarer at de fikk oppfylt sine forventninger til Prosjekt overta avdeling. Kommentarer som går igjen her er at Prosjektet var bedre enn forventet og bedre enn fryktet.

Mange sier de hadde få forventninger på forhånd. En kandidat sier: *"Hadde få forventninger. Var litt skeptisk til at vi som studenter skulle ha ansvaret. Overta avdeling gikk mye bedre enn jeg hadde trodd. Så at vi faktisk kunne nok til å ta ansvar, stole på oss selv"*. En annen student uttrykker det slik: *"jeg trodde nok at det skulle gå bra, men var forberedt på at stemningen skulle være oppjaget/stresset, men det var den ikke. Det var en veldig god/rolig stemning (nesten) hele tiden"*.

6 JEG FØLTE MEG TRYGG PÅ MEG SELV SOM STUDENT I AVDELINGEN

63 studenter svarer kategori 4 og 5 på dette utsagnet. Det tyder på at studentene i stor grad kjente seg trygge på seg selv på posten under Prosjekt overta avdeling. 4 studenter svarer kategori 3. En student kommenterer; *"Eg var nervøs før vi starta. Litt spent om vi ville greie dette. Men når eg såg at eg meistra det og at vi greidde dette saman var eg trygg"*. En annen student sier det slik: *Jeg stolte mere på meg selv enn jeg gjorde i langpraksis og syntes det gikk fint å ha ansvar. Jeg og mine medstudenter hadde et utrolig godt samarbeid -var også med på at jeg følte meg trygg"*. Flere kommenterer under denne spørsmålspåstanden at støtten fra lærer, praksisveileder og sykepleier i avdelingen hadde mye å si for trygghetsfølelsen.

7 JEG FIKK DEN SYKEPLEIEFAGLIGE VEILEDNINGEN JEG TRENGTE AV SYKEPLEIER I LØPET AV DAGENE I AVDELINGEN

Igjen er det en klar overvekt på kategori 4 og 5, noe som tyder på at studentene fikk den sykepleiefaglige veiledningen de trengte av sykepleier i løpet av dagene i avdelingen. Kommentarene understreker også dette tydelig, flere understreker at det var trygt med sykepleier i bakgrunnen. Det var bra at hun holdt seg i bakgrunnen. De visste at hun /han stolte på og gav tillit. En kommentar som er dekkende for det mange sier under dette punktet: *"Sykepleier var tilstades dersom me lurte på noko. Var med dersom ein trengde ein å rådføra seg med i ulike vurderingar ein gjorde. Var passeleg "anonym", lot oss styra "ståket"*.

8 JEG FIKK DEN VEILEDNING OG STØTTE AV LÆRER SOM JEG HADDE BEHOV FOR.

Tyngden av svarene viser at studentene fikk den veiledning og støtte av lærer som de hadde behov for. Unntaket er 3 studenter som oppgir kategori 1. Kommentarene til to av disse tre viser at det var fordi studentene var på aftenvakt eller nattevakt, der det ikke var lærere. Den tredje studenten sier at det ikke var nødvendig med lærer i avdelingen. Han begrunnet det med at sykepleier i avdelingen fulgte godt opp. I tillegg er det noen studenter som ikke har krysset av på skalaen når det gjelder denne påstanden. En del av disse kommenterer at de ikke var i kontakt med lærer, enten fordi de var på vakter der lærer ikke var eller fordi de ikke hadde behov for veiledning og / eller støtte. Mange av de som hadde tilgang på lærer kommenterer at de fikk den hjelp og støtte de hadde behov for. Flere av kommentarene går på at de såg og visste at lærer var tilgjengelig ved behov. Det gav trygghet. En student kommenterer: *"Veldig god trygghet i den støtten, god veiledning og tilbakemelding hele tiden"*. En annen sier det slik: *" På dagvakt var lærer/ praksisveileder til stede hele tiden, og det var greit å kunne spørre dem. Jeg savnet dette noe på kveld, selv om det var sykepleier til stede."*

9 JEG OPPLEVDE Å FÅ ANSVAR OG FØLTE AT JEG TAKLET DETTE PÅ EN GOD MÅTE

62 av 65 studenter oppgir kategori 4 og 5, altså at de opplevde å få ansvar og at de taklet dette på en god måte. Flere av kommentarene går på at det var viktig at de ansvarlige stolte på og hadde tillit til studentene disse dagene. En student uttrykker seg slik; *"Det var veldig bra å kjenne på ansvaret. Så lenge jeg visste at jeg hadde noen jeg kunne spørre så følte jeg at jeg taklet ansvaret"*. En annen sier det slik: *" Fin måte å få ansvar! Vi hadde jo en sykepleier tilgjengelig og det ga trygghet. Ellers ga vi studentene trygghet til hverandre"*. En tredje: *"kjente veldig på ansvaret, samtidig som følelsen av mestring var der. Troen på at dette skal gå greit en gang i fremtiden begynner å komme."* En fjerde kommentar: *"Utruleg spennande at me skulle gjera sjukepleievurderingar sjølv utan å tenkje på kva læraren meinte om oss eller kontaktsjukepleiar osv. Kjekt å jobba sjølvstendig saman med medstudentar. Kjekt å merka at eg var tryggare andre vakta, eg hadde meir oversikt. Det gjekk jo bra jo..... Godt å merka at "uante" kunnskapar kom fram"*. Noen kommenterer at fordelingen av roller med hensyn til medisin- og gruppelederansvar burde vært mer fordelt. En student sier: *"Arbeidsfordelingen burde vært fordelt litt annerledes. Enkelte studenter hadde ansvar på begge vaktene, eks. gruppeleder og medisinansvar. Mens andre ikke hadde slikt ansvar noen"*

av vaktene. Dette burde vært fordelt slik at alle fikk prøvd å ha ansvar uten om vanlige rutiner i avdelingen”.

10 JEG OPPLEVDE AT JEG MESTRET ROLLEN SOM SYKEPLEIER

59 av 64 oppgir kategori 4 og 5. Det vil si at de fleste av studentene opplevde at de mestret rollen som sykepleier. Fem svarer mer "nøytralt". Kommentarene understreker denne mestringsvevnen. En students kommentar; *“Dette følte jeg gikk bra. Fint å se at det man kan teoretisk også blir praksis”*. En del svarer at selv om de mestret, viste disse dagene dem klarere hva de kunne og hva de måtte jobbe videre med. En student sier at disse dagene var viktig for videre utdanning.

11 JEG OPPLEVDE AT ANSVARET BLE FOR STORT OG KJENTE MEG OFTE USIKKER

Under denne påstanden er svaret nesten enstemmig fra studentene. 62 av 64 svarer at det ikke stemmer at ansvaret ble for stort og at de ofte kjente seg usikker. En student sier: *“ Vi samarbeidet bra og det tok bort mye av usikkerheten.”* Og en annen; *“ I og med at opplegget fungerte så godt var den følelsen ikke fremtredende.”*

12 JEG OPPLEVDE AT BEMANNINGEN VAR GOD DISSE DAGENE

Hovedtyngden av svarene ligger på kategori 4 og 5. 54 svarer at det stemmer at bemanningen var god disse dagene. 6 svarer både og, mens 3 opplever at bemanningen ikke var god. Flere av de som svarer at bemanningen var god, sier at det var nok å gjøre og at det til tider var travelt, men at dette var ok. Det var godt å være så mange. En kommenterer: *“Vaktene var svært travle, men det var i grunnen ok. Vi var ikke der for å sitte på vaktrommet”*. En annen svarer: *“ Jeg hadde noe å gjøre stort sett hele tiden, men det var det som gjorde det bra. Vi visste alle at vi måtte gjøre en innsats for å få gjort det vi skulle i løpet av en vakt”*. Noen studenter kommenterer at de var for mange på vakt.

13 DETTE ER EN TYPE PRAKSIS SOM SKOLEN BØR SATSE MER PÅ

63 av 64 svarer kategori 4 og 5 på denne påstanden. De fleste av kommentarene understreker at Prosjekt overta avdeling var svært lærerikt. Kommentarer: *"Absolutt. Selv om jeg den første dagen hadde mange sommerfugler i magen- var det topp. Det ble enda bedre andre dag. Viktig/fint at vi fikk prøve oss i mere enn bare en dag. " Veldig lærerikt og utfordrende, et skritt videre mot målet som ferdig sykepleier". "Lærte mye, både praktiske saker og om meg selv. Ble selvstendig på disse to dagene."* Noen diskuterer tidspunktet for Prosjektet under dette punktet. De mener at denne uka skulle kommet rett etter at de hadde vært i praksis og ikke rett før ferien. Noen kommenterer også at alle burde fått prøvd seg som gruppeledere.

14 JEG SYNS AT PROSJEKT OVERTA AVDELING BLE ARRANGERT TIL RETT TID I UTDANNELSEN

Under denne påstanden er det 55 av 63 som oppgir kategori 4 og 5. Kun 1 sier at det ikke stemmer. Kommentarene her går på at det er rett å ha dette Prosjektet etter endt praksis og etter eksamen. *"Jeg tror ikke jeg hadde vært moden tidligere i semesteret. Trenger all praksis som er mulig å få før Prosjekt overta avdeling. " Og" Jeg følte meg mer trygg nå enn da jeg var i langpraksis, ting hadde "modnet". Jeg fikk også brukt det jeg hadde lest på til eksamen, så jeg syns det er bra at Prosjektet var nå siste uke av andre år."* *"Det var en fin måte og avslutte praksisen og året på. Da fikk vi brukt det vi hadde lært og skjerpe alle sansene våre. Å legge det til 2. skoleår tror jeg er bra, da får vi bekreftet ovenfor oss selv at vi har lært masse".* Noen kommentarer gikk og på at selv om det var viktig å ha dette Prosjektet på slutten av året var det tungt på grunn av ferien som lå og lokket rett rundt hjørnet. En annen grunn var at for noen var det lenge siden de hadde vært i praksis. En kommenterer; *"Greit å ha den på slutten av andre klasse, men uka før sommerferien (når de fleste andre høyskoler / universitet allerede har ferie) er ikke det mest motiverende i utgangspunktet".*

Under dette punkt er kommentarene fra studentene i forhold til læringsutbytte ganske ensartet. Samtlige sier at dette har vært to svært lærerike døgn.

Stikkord om hva de har lært er:

- samarbeid/ samhandling
- teste kunnskap
- stole på seg selv og hverandre
- gitt god selvfølelse

Noen av kommentarene fra studenter : *“Det viktigste jeg har lært disse dagene er å kjenne på følelsen av “å ha ansvar”. Dette var lærerikt, med tanke på alle de viktige oppgåvene vi har som sjukepleiar”. “Jeg har fått en visshet om at jeg kan noe. Jeg er nødt til å stole på mine kunnskaper, og det å kunne ta beslutninger. Har også sett hvor viktig det er med godt samarbeid mellom personalet.” “Dette har vært et realistisk bilde av hvordan sykepleier sine oppgaver på avdelingen er. Det har vist meg hvorfor det er viktig med gode arbeidsrutiner og hvordan en legger opp dagen, og at uforutsette hendelser kan inntreffe - og planene må legges opp på nytt. Nyttig og realistisk erfaring”. “Jeg har fått testet kunnskapen min, og jeg merker at jeg kan en hel masse, og jeg har også måttet stole på meg selv, -en god følelse.”*

4.2 Evaluering fra praksisveiledere og sykepleiere.

Det ble utarbeidet evalueringsskjema til hver av sykepleierne og praksisveilederne som skulle besvares skriftlig (se vedlegg 4). Spørsmålene i evalueringsskjemaet er tredelt med temaene: forberedelse og informasjon, selve gjennomføringen, og sykepleiefaglige og pedagogiske vurderinger.

På flere av spørsmålene i spørreskjemaet skulle informantene markere sitt svar på en skala med kategorier fra 1 - 5, hvor 1 er meget bra og 5 er meget dårlig, eller hvor 1 er i stor grad og 5 er i liten grad. Her er valgt en beskrivelse av ytterkategoriene. Noen av spørsmålene har tre svaralternativer: Ja, Nei og Delvis. Under alle spørsmålene i spørreskjemaet er det laget plass

til kommentarer fra informanten. I avslutningen av evalueringsskjemaet var det gitt rom for at informantene kunne gi høgskolen tips med tanke på tilsvarende prosjekt senere.

Spørreskjemaet ble delt ut i konvolutter, og overlevert til sykepleiere og praksisveiledere under selve overtakelsesperioden. Vi var da sikret at de som var med i Prosjektet fikk skjemaet. Samtidig tenkte vi at det ville være mer forpliktende for informanten å levere det tilbake siden de hadde fått det personlig overlevert. Det var 19 aktuelle informanter som fikk skjemaet utlevert. Av disse ble 13 skjema innlevert fra ti sykepleiere og tre praksisveiledere; fem fra medisinsk avdeling og åtte fra kirurgisk avdeling.

4.2.1 Resultater fra sykepleiere og praksisveilederes evaluering

Resultatene fra sykepleierne og praksisveilederes evaluering hvor vi spurte etter deres vurdering av Prosjektet vil her bli presentert ved å splitte tabell 2 opp i tre deler. Grunnen til dette er at det finnes ulike svarkategorier i de tre delene.

Tabell 2, del 1:

1=i stor
grad

5=i liten
grad

SPØRSMÅLSSTILLINGER:	1	2	3	4	5	N
Spm.1: Hvordan vurderer du at prosjektet var forberedt?	2	11	0	0	0	13
Spm.13: Hvordan vurderer du et slikt prosjekt vil ha innvirkning på samarbeidet praksisfeltet / høgskolen ?	1	5	5	2	0	13

1 HVORDAN VURDERER DU AT PROSJEKTET VAR FORBEREDT?

Her markerer 13 informanter at Prosjektet var forberedt i retning av stor grad (1 og 2 på skalaen). Sykepleierne og praksisveilederne vurderer på denne måten at Prosjektet var meget godt forberedt. Tre av informantene har kommentarer til spørsmålet. En sykepleier sier det på denne måten: *“Dette var ukjent for oss på avdelingen, men informasjonen mellom avdeling og skole var bra.”*

13 HVORDAN VURDERER DU ET SLIKT PROSJEKT VIL HA INNVIRKNING PÅ SAMARBEID PRAKSISFELTET/HØGSKOLEN?

På dette spørsmålet markerer 6 av 13 informanter at et slikt prosjekt vil ha innvirkning på samarbeidet mellom praksisfelt/høgskolen i retning av stor grad (1 og 2 på skalaen), og syv informanter vurderer dette til en mer middels verdi (3 og 4 på skalaen).

To av sykepleiere og en praksisveileder kommenterer spørsmålet. Kommentarer går i positiv retning, god læresituasjon for studentene og positivt at det gir anledning til kurs for personalet. Høgskole og avdeling er nødt til å samarbeide, som igjen kan være med å styrke samarbeidsforholdet. En praksisveileder skriver: *“Opplever at det meste av forberedelsesarbeidet har lagt på avdelingssykepleier / lærer i avdelingen”*.

Tabell 2, del 2:

	1=meget bra		5=meget dårlig			
SPØRSMÅLSSTILLINGER:	1	2	3	4	5	N
Spm. 5: Hvordan vurderer du at serviceavdelinger/ annet personale var informert på forhånd?	3	7	2	0	0	12
Spm. 6: Hvordan vurderer du hvor godt studentene var forberedt til å ta over avdelingen?	6	7	0	0	0	13
Spm. 7: Hvordan vurderer du bemanningen ved de ulike vaktene under prosjektet?	4	7	2	0	0	13
Spm. 8: Hvordan vurderer du at studentene mestret å ta over avdelingen?	5	7	1	0	0	13
Spm. 10: Hvordan vurderer du studentenes læringsutbytte under prosjektdagene?	7	5	0	0	0	12
Spm. 11: Hvordan vurderer du tidspunktet i utdanningen for å gjennomføre et slikt prosjekt for studentene?	4	6	2	0	0	12

5 HVORDAN VURDERER DU AT SERVICEAVDELINGER/ANNET PERSONALE VAR INFORMERT PÅ FORHÅND?

Her svarer 10 av 12 informanter at servicepersonalet/ andre avdelinger var meget bra informert (1 og 2 på skalaen) og kun et par markerer sitt svar til en middels verdi (3 på skalaen). Det viser seg her at mange var fornøyd med informasjonen annet personale og serviceavdelinger hadde fått på forhånd og noen ser ut til å være mer moderat fornøyd. Det er to som kommenterer spørsmålet. Kommentarene går i retning av at selv om alle var godt informert var der svikt i systemet, eller at det var vanskelig å vite i hvilken grad de var informert eller ikke.

6 HVORDAN VURDERER DU HVOR GODT STUDENTENE VAR FORBEREDT TIL Å TA OVER AVDELINGEN?

Her markerer de 13 informantene at studentene var forberedt til å ta over avdelingen i retning av meget bra (til 1 og 2 på skalaen). Svarene viser at studentenes forberedthet er meget godt evaluert av de som hadde det sykepleiefaglige ansvar og praksisveilederne.

Fire kommenterer spørsmålet. Alle går i positiv retning, to av sykepleierne kommenterer at gruppelederne fungerte godt og hadde forberedt seg bra. En av praksisveilederne kommenterer: *“Virker som de hadde klart å tenke seg/ erfart de arbeidsoppgaver som er i avdelingen”*. Samtidig foreslår en annen sykepleier: *“Veldig bra. Kanskje studentene burde hatt et mål med hospiteringsdagene, og at de kjente studentene tok over allerede da”*.

7 HVORDAN VURDERER DU BEMANNINGEN VED DE ULIKE VAKTENE UNDER PROSJEKTET?

Her vurderer 11 av 13 sykepleiere og praksisveiledere bemanningen i avdelingen var meget bra (til 1 og 2 på skalaen), kun et par av informantene vurderer dette til en middels verdi (2 på skalaen).

Det er fire som kommenterer spørsmålet. En praksisveileder sier: *“Kjempebra”*. Tre sykepleiere svarer alle i retning av at det ikke er så lett å planlegge bemanningen på forhånd

da det er vanskelig å forutsi antall og type pasienter. To kommenterer svaret på denne måten: *“Kan være vanskelig å vurdere i forhold til evt. “neste gang” da det kan være veldig forskjellig hvor travelt det er på posten”. “På grunn av full avdeling og fleire nyopererte pasienter, var særlig ei kveldsvakt svært travel. Kunne kanskje vore ein person meir”.*

8 HVORDAN VURDERER DU AT STUDENTENE MESTRET Å TA OVER AVDELINGEN?

Her markerer 12 av 13 informanter at studentene mestret dette meget bra (til 1 og 2 på skalaen), kun en vurderer dette til en middels verdi (3 på skalaen). Dette vil si at de fleste sykepleiefaglige ansvarlige og praksisveiledere vurderer at studentene mestret overtakelsen av avdelingene meget bra.

Tre kommenterer spørsmålet slik: *“Veldig bra gjennomføring”, “Stort sett godt, noen bedre enn andre”, “Men det er absolutt behov for at det var en sykepleier lett tilgjengelig som hadde oversikt over deres pasienter”.*

10 HVORDAN VURDERER DU STUDENTENES LÆRINGSUTBYTTE PROSJEKT-DAGENE?

Her markerer 12 informanter studentenes læringsutbytte som meget bra (1 og 2 på skalaen). Dette er meget bra evaluering av de sykepleierne og praksisveilederne som var nært sammen med studentene i den praktiske situasjonen.

Fire av sykepleiere kommenterer spørsmålet. Kommentarene går på at de lærer å organisere, ha oversikt og å ta ansvar for arbeidsoppgavene i avdelingen. En av sykepleierne sier det på denne måten: *“ Dei får føle ansvaret i mykje større grad enn i vanleg praksis. Ser at dei ofte må prioritere tid og gjeremål annerledes”.*

11 HVORDAN VURDERER DU TIDSPUNKTET I UTDANNINGEN FOR Å GJENNOMFØRE ET SLIKT PROSJEKT FOR STUDENTENE?

Her markerer 10 av 12 informanter at tidspunktet i utdanningen for å gjennomføre et slikt prosjekt var meget bra (til 1 og 2 på skalaen), og et par vurderer det mer middels (3 på skalaen). Syv kommenterer i tillegg. Kommentarene er delt i forhold til om tidspunktet blir lagt til siste uken i langpraksis eller om det er godt at studentene er ferdig med praksis og eksamener. En sier det slik: *“For studentene ville det nok vært bedre om tidspunkt var like etter 11 ukers praksis. Da ville de hatt kontinuitet i kjennskap til pasientene”*. En annen skriver: *“Tror det er viktig at det er lagt etter all praksis i 2.år”*.

Tabell 2, del 3:

SPØRSMÅLSSTILLINGER:	Ja	nei	Delvis	N
Spm. 2: Fikk du tilstrekkelig informasjon på forhånd?	10	1	2	13
Spm. 3: Opplevde du at ditt ansvar (rolle) som sykepleier/praksisveileder var tilstrekkelig avklart før prosjektet startet?	10	0	2	12
Spm. 4: Mener du at lærers rolle i forhold til din rolle som sykepleier/praksisveileder var tilstrekkelig avklart på forhånd?	8	2	2	12
Spm. 9: Opplevde du at pasientens sikkerhet var godt nok ivaretatt?	12	0	0	12

2 FIKK DU TILSTREKKELIG INFORMASJON PÅ FORHÅND?

10 av 13 informanter svarer ja, en nei og to delvis på dette spørsmålet. Dette tyder på at mange er fornøyd med informasjonen de har fått, men også at noen kun er delvis eller ikke fornøyd. Dette spørsmålet kan også sees i sammenheng med hvordan prosjektet ble vurdert forberedt. Informasjon kan oppfattes å ligge implisitt i forberedthet.

OPPLEVDE DU AT DITT ANSVAR SOM SYKEPLEIER / PRAKSISVEILEDER VAR TILSTREKKELIG AVKLART FØR PROSJEKTET STARTET?

10 av 12 svarer ja, ingen svarer nei og to svarer delvis på dette spørsmålet. De fleste er her fornøyd med hvordan deres ansvar var avklart før Prosjektet startet, men noen få er kun delvis fornøyd med det. Tre kommenterer spørsmålet. En sier det slik: *“Var noe usikker på hvor mye jeg skulle involvere meg. Skulle jeg avvente og se om studentene løste problemene selv, eller skulle jeg komme med råd og forslag.”* En annen uttrykker det slik: *“Ja, men eg ville foretrekt å få gå i lag med studentene på gruppa - fremfor å skulle ha “oversikt” over heile avdelingen”.*

4 MENER DU AT LÆRERS ROLLE I FORHOLD TIL DIN ROLLE SOM SYKEPLEIER / PRAKSISVEILEDER VAR TILSTREKKELIG AVKLART PÅ FORHÅND?

8 av 12 svarer ja, to svarer nei og to svarer delvis på dette spørsmålet. Fire sykepleiere/praksisveiledere hadde et uklart bilde av lærers rolle i forhold til egen rolle i prosjektet.

Tre kommenterer svaret. En av sykepleierne sier det på denne måten: *“Jeg hadde mer problemer med hvilken rolle lærer og praksisveileder hadde. Følte at vi alle tre var involvert i de samme episodene. Litt vanskelig å forholde seg til, samtidig som studentene ikke hadde en å forholde seg til. Mener ikke at vi var for mange, men at ting burde vært fordelt annerledes.”* Denne sykepleieren hadde problemer i forhold til lærers og praksisveileders rolle. En praksisveileder uttaler seg om sin rolle i forhold til lærers rolle på denne måten: *“Følte at rollen vår var ganske like, berre at eg var der hele dagen, mens lærer var der deler av dagen”.*

9 OPPLEVDE DU AT PASIENTEN SIKKERHET VAR GODT NOK IVARETATT?

12 av 13 svarer ja, en svarer både ja og delvis og er ikke tatt med i oppsummeringen.

Her er det ganske entydig at sykepleierne hadde en opplevelse av at pasientens sikkerhet var ivaretatt.

Tre sykepleiere kommenterer spørsmålet. Kommentarene går i retning av at kvalifisert personale er en forutsetning i et slikt prosjekt: *“Kvalifisert personale i “bakhånd” er da en*

forutsetning". En annen sykepleier kommenterer det på denne måten: *"Alle pasientene var informert (via skriv som jeg laget), - dersom studenten selv hadde spørsmål / var usikker hadde de en navngitt sykepleier å forholde seg til"*. Dette spørsmålet kan sees i sammenheng med spørsmål åtte om hvordan studentene mestret overtakelsen av avdelingen.

12 MENER DU DETTE ER EN PRAKSIS SKOLEN BØR SATSE MER PÅ?

Her svarer samtlige 13 informanter at dette er en praksis skolen bør satse mer på.

Fire av informantene kommenterer spørsmålet i positiv retning med at studentene lærer mye med større ansvar enn vanlig, fint tiltak, "skummelt", - men spennende og kjekt. En av sykepleierne sier det slik: *"Dette er kjekt for studenten - og avdelingene. Positivt å kunne frigjøre personale til kurs, evt seminar, annen undervisning"*. En annen kommenterer: *"Absolutt. Dei ser for eigen del kva dei klarer, og kva dei bør skjerpe seg på"*.

5.0 DISKUSJON

5.1 Hvordan kan studentene forberedes til "Prosjekt overta avdeling" slik at de får et godt læringsutbytte?

I denne diskusjonsdelen vil vi i hovedsak drøfte hvordan studentene best kan forberedes til Prosjekt overta avdeling. Det går fram av evalueringsskjemaene at studentene var ulikt forberedt til å være med i Prosjektet. I ettertid kan vi se ulike måter å forberede studentene bedre til det de skal inn i. Mange av studentene sier at de var godt forberedt. Men det var også en del studenter som var mindre forberedt. Det kan være flere grunner til dette. Noen studenter uttrykker at følelse av tilhørighet til posten manglet. Disse studentene hadde ikke hatt langpraksis på prosjektposten og trolig kan det å bli kjent på en ny post ha vært et avgjørende moment for at studentene var mindre forberedt. For andre studenter var det lenge siden de hadde vært i langpraksis på den aktuelle prosjektposten. Prosjektet var lagt til siste uke av 2. studieår, like før sommerferien, etter praksisperiodene og eksamen var slutt. Det var

naturlig at noen ønsket seg ferie og var lite motiverte til å gå inn i et så krevende prosjekt som dette var.

I startfasen av forberedelsene kunne vi tatt opp med studentene hva de tenkte om å være med i Prosjekt overta avdeling ved en annen post enn den de i utgangspunktet kjente best. Selv om noen strevde med motivasjonen i forkant, ble de imidlertid motiverte da Prosjekt overta avdeling kom i gang. En spore til økt motivasjon kunne vært å gi informasjon på et tidligere tidspunkt enn vi gjorde. Tidlig på året, allerede i februar/mars kunne det arrangeres et informasjonsmøte hvor det kunne gis muntlig og skriftlig informasjon, og hvor studentrepresentanter fra 3.år kunne fortelle om erfaringer fra tidligere prosjekt. De kunne formidle sine tanker om å få prøve seg i sykepleierrollen, og hva det innebærer og overta en sykehuspost. Om mulig kunne dette motivere studentene for Prosjektet og den forberedelsen de skulle inn i med hospiterings- og forberedelsedager.

5.1.1. Hospiterings- og forberedelsedager

Evalueringskjemaet skulle vært delt i spørsmålstillingen om utbytte av hospiterings - og forberedelsedager. Det kommer derfor ikke klart fram om det har vært noen forskjell i oppfølging og veiledning de ulike dagene. Vi ser likevel at flere studenter fra medisinske poster kommenterer manglende oppfølging på hospiteringsdagene enn studenter fra kirurgisk avdeling. Siden flere studenter på medisinsk side var i langpraksis på en annen post enn den posten de skulle være tilknyttet under Prosjektet, kan en del av forklaringen være at disse studentene kan ha hatt behov for mer oppfølging og veiledning fra personalet i avdelingen.

Sykepleiere og praksisveiledere svarer positivt på spørsmålet om hvordan studentene var forberedt til å ta over avdelingene. Men en av sykepleierne fra medisinsk avdeling er inne på om studentene skulle hatt mål med hospiteringsdagene. Det er mulig at sykepleieren hadde en oppfatning av at hospiteringen ikke gav tilstrekkelig utbytte for studentene. Dette samsvarer med en del av de kommentarene studentene gir i sin evaluering, selv om de ikke konkretiserer kommentarene med mangel på mål slik sykepleieren gjør.

Til daglig har medisinsk avdeling en hektisk arbeidssituasjon. Videre gir hospiterings- og forberedelsesdagene studentene begrenset tid til å orientere seg og bli kjent med det som kan være aktuelt. Disse forhold fører til en krevende og noe annerledes situasjon enn vanlig praksis, både for studenter som skal tilegne seg praktisk kunnskap på kort tid, og for sykepleierne som skal veilede studentene mot et slikt samarbeidsprosjekt. I følge Graue & Hole. (1998) vil det være behov for god planlegging og klare mål som studentene og veilederne har kjennskap til. Studentene må bli trygge på å skulle gjennomføre Prosjektet slik at de kan ivareta pasienten på en forsvarlig og tillitsvekkende måte, samtidig som studentenes læringsutbytte står i fokus.

Prosjektgruppen la lite føringer for hvordan studentene skulle bruke hospiteringsdagene. Dette må ved senere prosjekt organiseres bedre for studentene. Både studentene og sykepleierne / personalet på postene må vite hva det skal legges vekt på. Det kan være at de må få en bestemt sykepleier som er deres kontakt disse dagene. En annen mulighet er at studenter som har praksisbakgrunn fra den aktuelle prosjektposten tar mer ansvar for å følge opp medstudenter som er ukjente på posten. Studentene kunne ved siden av muntlig informasjon, fått skriftlig informasjon om hva de kunne forberede seg på til hospiteringsdagene. Det kunne vært et skriv om postens aktuelle pasientgruppe, og mål og innhold for disse dagene. Hver enkelt student ville da ha mulighet til å forberede seg teoretisk til aktuelle sykepleieutfordringer. I praksis kunne det vært aktuelt å ta ansvar for et pasientrom på posten. Sammen med de ansvarlige på posten måtte studenten tenke bevisst gjennom hvilke pasienter de ville ha mest nytte av å ta ansvar for disse to dagene.

Det kunne også være aktuelt å innby sykepleiere fra postene til en klinikk på høgskolen hvor postenes daglige rutiner og pasienter var tema. Studenter og lærere kunne da vært inndelt i grupper hvor de møtte ansvarlige sykepleiere fra den aktuelle prosjektposten. Da kunne studenter som var ukjente få et større innblikk i prosjektposten som helhet. En slik fellesundervisning kunne være viktig for å styrke studentenes faglige kvalifikasjoner og øke fellesskapsfølelse ved at studentene ble bedre kjent med hverandre til de skulle jobbe sammen som team (Graue & Hole, 1998). De ulike oppgavene den enkelte student skulle ha prosjektdagene kunne også bli tatt opp som tema. Oppgavene kunne eksempelvis være å fungere som gruppeleder, dele ut medikamenter, ha ansvar for matservering og ha ansvar for

skyllerom. Fra tidligere prosjekt sier studentevalueringene at studentene trenger mer konkret veiledning om hvilke fokus de skal ha i forberedelsesfasen.

Prosjektgruppen var mest opptatt av hvordan vi kunne bruke de to forberedelsesdagene på en god måte for studentenes læring. Både sykehuset og høgskolen hadde interesse av at studentene var godt rustet til overtakelsen av avdelingene. Men det kom frem ulik forståelse og ulikt syn på hva som er best læring forberedelsesdagene. Representanter fra avdelingene ønsket at studentene skulle være på posten hele forberedelsesdagen, da de mente de beste læresituasjonene var der. Lærerne mente at forberedelsesdagen, eller deler av denne, kunne brukes på høgskolen. Her kunne det arrangeres en planleggingsdag hvor studentene kunne få repetisjon/undervisning om for eksempel akutt beredskap, brannberedskap og få en fylldig rapport om aktuelle pasienter som sannsynligvis kom til å være på posten under overtakelsen av avdelingen. I denne sammenhengen kunne det løftes frem ulike problemstillinger som kunne knyttes til disse pasientsituasjonene (Graue & Hole, 1998). Konklusjonen ble at studentene skulle være i praksis hele forberedelsesdagen. På siste møtet før Prosjektet hadde Prosjektgruppen en gjennomgang av innholdet for denne dagen. Hver avdeling fikk utdelt det gule arket med "knagger" hvor det tydelig kommer fram hva som forventes av den enkelte post. Det var en klar avtale at "det gule arket" skulle følges opp av den enkelte student og praksis i fellesskap. Flere av studentene kommenterer i sine tilbakemeldinger at det gule arket var nyttig.

Selv om Prosjektgruppen var opptatt av informasjon til postene om forberedelsesdagen, viste det seg at pleiepersonalet var utilstrekkelig informert. Årsaken til dette vet vi lite om. Men studentenes kommentarer, av typen "*Praksis visste ikke hva vi skulle disse dagene*" eller "*De visste ikke om det gule arket*", kan tyde på at disse ikke var tilstrekkelig informert. Et spørsmål som er nærliggende å stille seg er om det ble for stor avstand mellom det som ble avtalt i Prosjektgruppen og den informasjonen som faktisk nådde fram til de som fikk ansvar for studentene på forberedelsesdagene. Selv om avdelingssykepleierne påtok seg å informere sykepleierne / personalet ved de ulike postene, kan vi i ettertid se at dette ansvaret muligens ble pulverisert. Det er også mulig at det ble for mange oppgaver for praksis å ta seg av, og at de ikke hadde ressurser nok. Det skal noe til å ta i mot 17 - 20 studenter fordelt på de to forberedelsesdagene. Her må sykehuset og høgskolen jobbe fram en felles forståelse av hvordan forberedelsesdagen kan legges opp til beste for studentenes læring i forkant av

Prosjektet. Det er avgjørende med et godt gjennomtenkt pedagogisk opplegg, slik at studentene får størst mulig læringsutbytte av å være med i et slikt samarbeidsprosjekt.

Fagermoen M. S. (1995) viser til at det er viktig å stille spørsmål ved hvordan studentenes tid i praksis brukes for å legge til rette for god læring. Med mål for hospiterings- og forberedelsesdager kan studenten gjøre egne valg ut i fra individuelle behov og de ressurser posten kan stille tilgjengelig. Erfaringer studentene gjør er i seg selv ikke nødvendigvis læring. Læring er avhengig av at erfaringene blir gjort til gjenstand for refleksjon. Veileders rolle er å bidra til denne refleksjonen. Erfaringene vil da bringes utover den aktuelle situasjonen og inn i studentenes generelle kunnskapsfære (M.S. Fagermoen 1995).

I ettertid ser vi at det hadde vært behov for et felles informasjonsmøte med de involverte fra postene. De fagansvarlige sykepleiere, praksisveiledere og lærere kunne kommet sammen og drøfte oppfølging og veiledning av studentene i forberedelsesfasen og under Prosjektet. Da ville det pedagogiske tilbudet blitt mer ivaretatt. Sykehuspersonalet var, som nevnt, tydelige på at det er i praksis studentene lærer. Dette er vi ikke uenig i, men samtidig blir det viktig at studentene får hjelp og blir veiledet i ulike lærings situasjoner.

5.1.2 Rammer for studentenes ansvar

Flere studenter kommenterer at det burde kommet klarere frem på første informasjonsmøte hva de har lov til / ikke lov til i praksis. Særlig gjelder dette regler og rutiner for tillaging og utdeling av medisiner og informasjon til pårørende. Noen av lærerne kommenterer også i sin evalueringsrapport at noen av sykepleierne på post var usikre på hva studentene hadde lov til / ikke lov til. De understreker behovet for klare regler. Noen av studentene foreslår skriftlig informasjon om hva en kan / ikke kan. Det er ikke vanskelig å forstå studentenes behov. Regler for medikamenthåndtering (jmf. Skriv om regler for medikamenthåndtering) og informasjon til pårørende må komme tydelig fram ved gjennomføring av slike prosjekt. Hver enkelt student og de som er ansvarlige ved postene må få skriftlig informasjon om at de vanlige generelle reglene gjelder. Slik kan vi kanskje unngå at studentene bruker mye energi på avklaring av ansvar. Selv om den muntlige informasjonen om hva studentene hadde lov til ble ivaretatt avdelingsvis, ser vi at det i tillegg hadde vært behov for en skriftlig informasjon slik studentene etterspør .

5.2 Studentenes mestring og opplevelse av trygghet

Studentenes svar tyder på at de i svært stor grad kjente seg trygge på seg selv i avdelingen under Prosjekt overta avdeling. Kommentarer som går igjen i studentenes evalueringsskjema, er at støtte fra sykepleiere, praksisveiledere og lærere hadde mye å si for deres trygghetsfølelse. Også lærernes evalueringsrapporter understreker dette. Vår antagelse var at studentene trenger mye støtte for å kunne kjenne seg trygge. Det må være en balanse mellom utfordring og støtte, dersom læring skal skje. Tillit og trygghet er grunnleggende for all læring.

Studentene begrunnet også sin trygghet i det gode samarbeidet studentene imellom. Dette samarbeidet og fellesskapet var noe vi lærere merket da vi var i praksis under Prosjektet. Samarbeidet studentene imellom var sterkt og tydelig. Det var et støttende klima som preget postene. Stadig hørte vi studentene tilby sin hjelp til hverandre.

Målet med prosjektdagene var at studentene skulle ha anledning til å gi god sykepleie i tillegg til at de kunne takle de utfordringene som kunne oppstå. Dette kan sees i sammenheng med bemanning på de ulike vaktene og hvilken sykepleiefaglig oppfølging de fikk i avdelingen under prosjektdagene. Det kan bli viktig å gå tilbake til hvordan bemanningen var ved dette Prosjektet med hensyn til det studentene skulle ta ansvar for. For studentene vil nok læresituasjonen bli bedre og de vil ha anledning til å gi god sykepleie om de ikke har det for travelt. Men her er også en balanse. Ved at studentene får mye å forholde seg til vil de også få prøvd sider av seg som de kanskje ikke kjenner til i en beskyttet studentsituasjon. Selv om det var noen travle vakter ved noen av postene prosjektdagene kan det tolkes som at studentene klarte å ha oversikten og takle situasjonen.

Det ble lagt opp til at det skulle være fagansvarlige tilstede som skulle ivareta pasientens sikkerhet under de dagene studentene overtok postene. Sykepleiere og praksisveiledere opplevde at pasientenes sikkerhet var ivaretatt. Men selv om tilbakemeldingen er at studentene mestret oppgaven med å overta avdelingene godt, er det også relevant å stille spørsmålet slik en sykepleier gjør, om studentene hadde taklet mer kompliserte og

sammensatte pasientobservasjoner og oppfølging av disse dersom situasjonen skulle endre seg. Dette understreker nødvendighet av fagansvarlig personell som hele tiden er tilgjengelig for studentene, og som har oversikt og ansvar for pasientene.

Siden Prosjektet var definert til å være studentenes 12. uke i den lengste praksisperioden i 2. studieår, ble det tidlig bestemt at høgskolen ønsket å bruke praksisveiledernes tid i Prosjektet. Høgskolen mente det var en stor fordel å ha praksisveileder på postene prosjektdagene. Praksisveilederne skulle ha hovedfokus på studentenes læring og kunne gi støtte og veiledning når det trengtes. Evalueringer fra tidligere prosjekter viser at studentene trenger mye støtte disse dagene.

Både på møtene i Prosjektgruppen og i dialog med den enkelte post ble det stilt spørsmål ved behovet for både å ha praksisveileder og en annen sykepleier på posten. Vi så nødvendigheten av dette dersom akutte situasjoner skulle oppstå. Da kunne den som var sykepleiefaglig ansvarlig være opptatt av å ivareta pasientens sikkerhet og trygghet. Konklusjonen i Prosjektgruppen ble at sykepleieren skulle ha det sykepleiefaglige ansvaret for pasientene og praksisveilederne skulle ha fokus på studentenes læring.

Erfaringen fra prosjektdagene er at det lett blir et kunstig skille når en skal ha ansvar for studentenes læring, og en annen skal ha det sykepleiefaglige ansvaret. Praksisveilederne er til daglig tilknyttet posten hvor de utøver sin sykepleiefunksjon. Det vil være naturlig både for praksisveilederen og sykepleieren å gå inn både med en sykepleiefaglig og en veiledende funksjon. Disse kan da være tilgjengelig for studentene og i tillegg ha oversikt og ansvar for pasientene.

I følge fagplanen for 2. studieår er mål og krav til studentene på dette nivået at de har innsikt i gruppelederfunksjonen, kan administrere eget arbeid og kan ta ansvar for sykepleien til en gruppe på tre - fire pasienter og administrere andres arbeid. Siden Prosjekt overta avdeling er en del av studentenes lengste praksisperiode i 2. studieår, må forventninger og faglig nivå ved prosjektdagene samsvare med det fagplanen tilsier (Fagplanen 2. studieår). Dette understreker det Graue & Hole. (98) sier i sin artikkel om at det er behov for å ha faglig ansvarlige sykepleiere på postene som veileder studentene i gruppelederfunksjonen i relasjon til kravene

i fagplanen. Ved et slikt prosjekt må både pasientens trygghet og sikkerhet og studentenes trygghet og mestring stå i sentrum.

5.3 Hvordan kan Prosjekt overta avdeling blir et reelt samarbeidsprosjekt?

Svarene på spørsmålet om hvordan praksisveiledere og sykepleiere vurderer Prosjektets innvirkning på samarbeid mellom praksisfelt / høgskolen går i retning av en middels verdi på skalaen. Kommentarene er i imidlertid positive. Det er dermed vanskelig å si hva som kan være årsaken til hvorfor dette spørsmålet vurderes mindre positivt enn andre spørsmål i evalueringsskjemaet. Det er mulig at en del av informantene ikke direkte har merket noe til samarbeidet i Prosjektgruppen. Det er også mulig at sykepleiere og praksisveiledere ikke oppfattet hva som mentes med spørsmålet. Muligens kan det også tolkes slik at de tenkte at samarbeid ikke var viktig i Prosjekt overta avdeling. Noe av intensjonen med Prosjektet fra høgskolens side, var å styrke samarbeidet mellom høgskole og praksis. Dysvik & Tjøflot. (1998) viser til at det er sentralt å legge vekt på å utvikle studieopplegg som styrker et slikt samarbeid.

Vi hadde mange nyttige og spennende diskusjoner i Prosjektgruppen. Mye av det som ble bestemt på planleggingsstadiet i Prosjektgruppen tok høgskolen initiativet til. Vår intensjon var i utgangspunktet et nærmere samarbeid mellom praksisfelt og høgskole. Slik vi ser det nå, må ansvar og initiativ både fra sykehuset og høgskolen vektlegges, slik at begge står mer sammen om samarbeidet ved fremtidige prosjekt. Da kan Prosjekt overta avdeling bli et reelt samarbeidsprosjekt.

Det kan tenkes ved fremtidige prosjekt at to nøkkelpersoner fra sykehuset kan bli involvert i planleggingen sammen med to lærere og to studenter fra høgskolen. Det vil bli et håndterlig utvalg. Lærerne og studentene kan representere henholdsvis medisinsk og kirurgisk avdeling. Med nøkkelpersoner fra sykehuset menes to personer som representerer medisinske og kirurgiske avdelinger. Sykehusets representanter kunne blant annet være pådrivere i forberedelse og gjennomføring av Prosjektet ved de ulike postene, og lærerne og studentene kunne ha ansvar innad i høgskolen. Dette ville kunne bli en mer likelig fordeling av arbeidet.

Utgangspunktet for et godt samarbeid mellom sykehuset og høgskolen kunne i enda større grad bli virkeliggjort.

6.0 KONKLUSJON

Problemstillingen for Prosjektet var utformet slik: Hvordan kan det legges til rette for et pedagogisk opplegg for studentene i 2. årsavsnitt ved Prosjekt overta avdeling? Prosjektet har gitt oss mange svar på denne problemstillingen. Vi vil konkludere med at det tydelig kommer fram både fra de sykepleiefaglige ansvarlige, fra praksisveiledere, og fra lærere at dette har vært positive og svært lærerike dager for studentene. Den samme tilbakemeldingen gir studentene i sin evaluering. Dette gir et godt grunnlag for at Prosjekt overta avdeling er vel verdt å satse videre på. Prosjektet gir fagutvikling til alle parter; studentene har læringsutbytte ved å ta ansvar og få prøvd seg i sykepleierollen, mens avdelingens personale får faglig utbytte av kursdager som igjen kan komme studentene tilgode.

Mål for prosjektdagene var at studentene skulle ha anledning til å gi god sykepleie i tillegg til å kunne takle de problemer som kunne oppstå. På bakgrunn av svar i evalueringen fra sykepleiere, praksisveiledere og studenter synes målet å være innfridd.

Det er verdt å merke seg at samtlige av praksisveilederne og sykepleierne fra kirurgisk og medisinsk avdeling mener at dette er en praksis høgskolen bør satse mer på. Siden det er første gang kirurgisk avdeling er med på Prosjektet, er det interessant at tre av de fire sykepleierne som kommenterer spørsmålet positivt, kommer fra nettopp denne avdelingen.

I studentenes evaluering svarer 63 av 64 studenter at dette er en type praksis høgskolen bør satse mer på. På dette grunnlag vil vi si at vi har lykket i forhold til prosjektets utfordring om å legge til rette et pedagogisk tilbud for studentene i 2.årsavsnitt ved Prosjekt overta avdeling.

Det kan anbefales andre høgskoler ved helsefagutdanninger å gå inn i lignende prosjekt.

7.0 LITTERATURLISTE

- DYSVIK E. / TJOFLÅT I.** "Alternativ studentpraksis"
Tidsskrift for sykepleien 4, 1998 s.51 - 53.
- FAGERMOEN M.S. (1995).** Sykepleie i teori og praksis-
et fagdidaktisk perspektiv.
2.opplag, Universitetsforlaget.
- FAGPLAN (1998/999).** 2. studieår.
Diakonissehjemmets høgskole.
- GRAUE M. / HOLE G.O. (1998).** "Kjempegøy å få prøvd seg skikkelig"
Tidsskriftet sykepleien, 17, s.56 - 62.
- SLEVELAND H. (1992).** Prosjekt "overta avdeling".
- Et prosjekt der sykepleiestudenter går "nye" veier i
praksis.
Stord Sjukepleiarhøgskule.

8.0 VEDLEGG

Vedlegg 1: Studentenes evalueringsskjema for Prosjekt overta avdeling

Vedlegg 2: Evalueringsskjema for praksisveiledere og sykepleiere

Vedlegg 3: Informasjonsskriv til studentene

Vedlegg 4: Innhold for forberedelsesdagene

Prosjekt Overta Avdeling.

Studentenes egenvurdering.

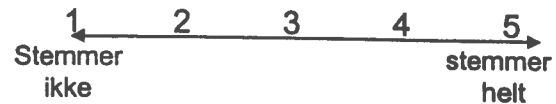
Hvilken avdeling har du vært på?

- Gen.med. Kir. G
 Slagposten Kir. H

De fleste svarene rangeres på skala **Stemmer ikke =1 - stemmer helt =5**. Innenfor skalaen setter du ring rundt det du synes passer best for deg.

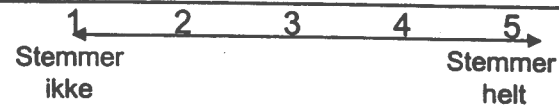
1. Jeg var motivert til å være med i «Prosjekt Overta Avdeling»

Kommentar:

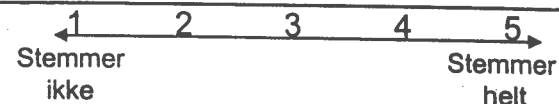
2. Jeg følte meg godt forberedt til å delta i prosjektet

Kommentar:

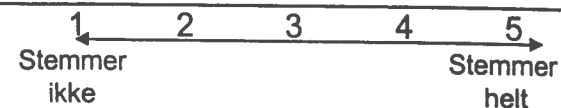
3. Informasjonen jeg fikk i forkant av prosjektet var god

Kommentar:

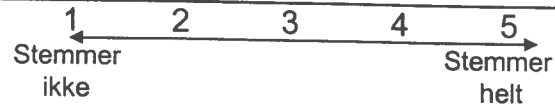
4. Hospitering/forberedelsesdag i forkant av prosjektet var nyttig

Kommentar:

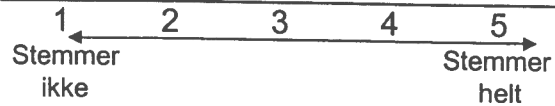
5. Dagene i avdelingen svarte til mine forventninger

Kommentar:

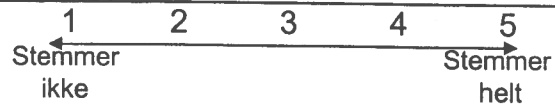
6. Jeg følte meg trygg på meg selv som student i avdelingen

Kommentar:

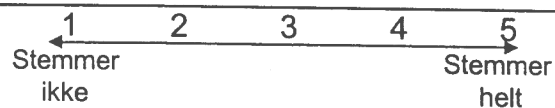
7. Jeg fikk den sykepleiefaglige veiledningen jeg trengte av sykepleier i løpet av dagene i avd.

Kommentar:

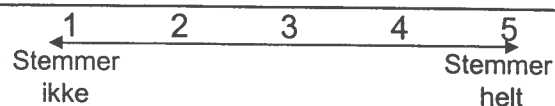
8. Jeg fikk den veiledning og støtte av lærer som jeg hadde behov for

Kommentar:

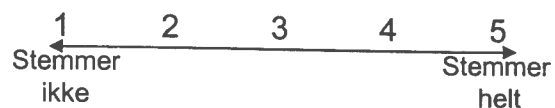
9. Jeg opplevde å få ansvar og følte at jeg taklet dette på en god måte

Kommentar:

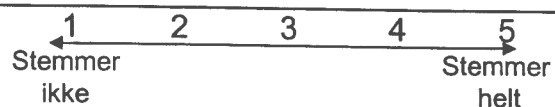
10. Jeg opplevde at jeg mestret rollen som sykepleier

Kommentar:

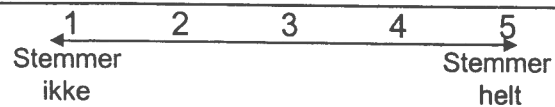
11. Jeg opplevde at ansvaret ble for stort og kjente meg ofte usikker

Kommentar:

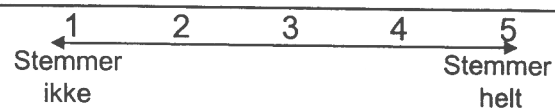
12. Jeg opplevde at bemanningen var god disse dagene

Kommentar:

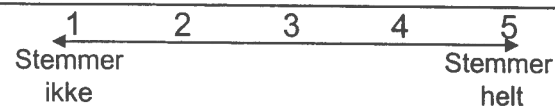
13. Dette er en type praksis som skolen bør satse mer på

Kommentar:

14. Jeg synes at «Prosjekt Overta Avdeling» ble arrangert til rett tid i utdannelsen

Kommentar:

15. Hvis du skulle gi skolen noen tips med tanke på tilsvarende prosjekt senere, hva vil du påpeke som de viktigste momentene som må tas i betraktning?

a) I planleggingsfasen

b) I gjennomføringsfasen

c) I forhold til lærer sin rolle

d) I forhold til praksisfeltet

e) Tidspunkt i utdanningen

f) Annet

16. Det viktigste jeg har lært disse dagene er:

(Dersom du har behov for mere plass, bruk baksiden av arket.)

EVALUERINGSKJEMA FOR «PROSJEKT OVERTA AVDELING»

SPØRSMÅLENE BESVARES AV SYKEPLEIERE OG PRAKSISVEILEDERE SOM HAR DELTATT I PROSJEKTET.

Kryss av for det som er aktuelt for deg: Med.avd. Kir. avd.

FORBEREDELSE OG INFORMASJON.

Spørsmål 1:

Hvordan vurderer du at prosjektet var forberedt?

Meget bra	1	2	3	4	5	Meget dårlig
--------------	---	---	---	---	---	-----------------

Kommentarer:

Spørsmål 2:

Fikk du tilstrekkelig informasjon på forhånd?

Ja _____

Nei _____

Delvis _____

Kommentarer:

Spørsmål 3:

Opplevde du at ditt ansvar (rolle) som sykepleier/praksisveileder var tilstrekkelig avklart før prosjektet startet?

Ja _____

Nei _____

Delvis _____

Kommentarer: _____

Spørsmål 4:

Mener du at lærers rolle i forhold til din rolle som sykepleier/praksisveileder var tilstrekkelig avklart på forhånd?

Ja _____

Nei _____

Delvis _____

Kommentarer: _____

Spørsmål 5:

Hvordan vurderer du at serviceavdelinger/ annet personale var informert på forhånd?

Meget bra 1 2 3 4 5 Meget dårlig

Kommentarer: _____

SELVE GJENNOMFØRINGEN.

Spørsmål 6:

Hvordan vurderer du hvor godt studentene var forberedt til å ta over avdelingen?

Meget
bra 1 2 3 4 5 **Meget**
dårlig

Kommentarer:

Spørsmål 7:

Hvordan vurderer du bemanningen ved de ulike vaktene under prosjektet?

Meget
bra 1 2 3 4 5 **Meget**
dårlig

Kommentarer:

Spørsmål 8:

Hvordan vurderer du at studentene mestret å ta over avdelingen?

Meget
bra 1 2 3 4 5 **Meget**
dårlig

Kommentarer:

SYKEPLEIEFAGLIGE OG PEDAGOGISKE VURDERINGER

Spørsmål 9:

Opplevde du at pasientens sikkerhet var godt nok ivaretatt?

Ja _____

Nei _____

Delvis _____

Kommentarer: _____

Spørsmål 10:

Hvordan vurderer du studentenes læringsutbytte under prosjektdagene?

Meget bra 1 2 3 4 5 Meget dårlig

Kommentarer _____

Spørsmål 11:

Hvordan vurderer du tidspunktet i utdanningen for å gjennomføre et slikt prosjekt for studentene?

Meget bra 1 2 3 4 5 Meget dårlig

Kommentarer _____

Spørsmål 12:

Mener du dette er en praksis skole/praksisfelt bør satse mer på?

Ja _____

Nei _____

Delvis _____

Kommentarer _____

Spørsmål 13:

Hvordan vurderer du at et slikt prosjekt vil ha innvirkning på samarbeidet mellom praksisfeltet/høgskolen?

I stor grad 1 2 3 4 5 I liten grad

Kommentarer _____

Sluttkommentar

Hvis du skulle gi noen tips til skolen om det å gjennomføre et prosjekt. Hva vil du påpeke som de viktigste momentene som må tas i betraktning?

Takk for innsatsen !!

TIL ALLE STUDENTER I 2 ÅR.

Orientering om "prosjekt overta avdeling" uke 24.

Som dere vet ut fra flyttelistene skal dere ha "prosjekt overta avdeling" som siste praksisuke.

Det innebærer at dere skal få prøve dere på å ha sykepleieansvar ved slagposten og generell i medisinsk praksis, og grupper/ deler av kirurgen H og G. i kirurgisk praksis (regnet som uke 12 av langpraksis). Det vil selvfølgelig være sykepleier i avdelingen som vil ha det sykepleiefaglige bakansvar, og som vil være til støtte og tar ansvar om dere har spørsmål eller om ting skulle skje.

Hospitering:

Vi vil minne om at studenter som er ukjente i den avdelingen de skal være prosjektuken skal hospitere på forhånd. Organisering av dette er i full gang, og vi vet at flere av studentene allerede har hospitert. Ta evt. kontakt med din lærer om det er noe du har spørsmål om i denne forbindelse.

Møter som forberedelse til prosjektet:

19/5 - kl.14.15: Informasjon ang. prosjekt overta avdeling.

Representanter fra sykehusets ledelse vil informere fra sykehusets side. Det blir anledning til å stille spørsmål. Om dere har ønske om ulike vakter el. funksjoner (f.eks gruppelederansvar) overtagelsesdagene kan dette leveres skriftlig på møtet.

10/6 - kl. 13.00 Gruppevis forberedelse til prosjektet. Her vil vi ta opp de ulike fokus som kan være aktuelle forberedelsesdagene. Vaktene i overtagelsesperioden vil bli fordelt.

« kl. 14.15 Gjennomgåelse av branninstruks ved sykehuset v/ teknisk sjef Gangdal.

Uke 24:

Vi deler studentgruppen i to slik at en halvpart vil ha forberedelsesdag i avdelingen mandag, en halvpart tirsdag / (h.h.) studiedag for egen forberedelse til prosjektet.

Overtagelsen av avdelingen skjer fra og med nattevakt tirsdag 15/6 til onsdag, og til og med kveldsvakt torsdag 17/6 - 99. Alle døgnets vakter skal dekkes.

Fredag skal det være evaluering på skolen. Den vil vare fra kl. 08.30 til 12.00. Representanter fra avdelingen vil være tilstede under siste del evalueringen.

Kl 12. 00 vil vi ha en avslutning av 2. studieår her på skolen med "något attåt".

Det må bemerkes at hele denne uken er obligatorisk, og er en del av praksis i 2dre år.

Kari Anne Einarsen/ Ragnhild Tveit Sekse

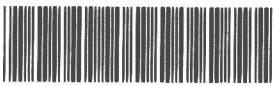
Forberedelsesdager mandag og tirsdag i uke 25, før studentene starter "prosjekt overta avdeling."

Hva blir viktig innhold:

- **Studentene deltar på den gruppen de skal være overtagelsesdagen, slik at de får kjennskap til pasientene.**
- **Studentene får en fyldig rapport om de pasientene som trolig kommer til å være i avdelingen overtagelsesdagene.**
- **Gruppeledere på dag og kveld har forberedelsesdag tirsdag. De får da en tenkt oversikt over plasser som er/blir ledige, og som tenkes kan være belagt med nye pasienter i overtagelsesperioden. Dette for at de som har gruppelederansvar, må være særlig oppmerksom på å få oversikt over pasienter de ikke har fått rapport om.**
- **Studentene får repetert akutt beredskap, og hva som blir viktig om en akutt situasjon skulle skje i avdelingen.**
- **Studentene får en repetisjon av "knagger" som viktige å huske for akkurat den avd/ gruppen de skal overta. Dette kan være forskjellig for avdelingene. På kirurgen kan det eksempelvis gå på det pre/post operative, samarbeid/ kommunikasjon med andre f.eks opr.stue, OVA el lignende, gjennomgåelse av ulike prosedyrer når pasient blir innlagt som Ø.H. På medisin kan det gå på rutiner, døgnrytme, kommunikasjon/ samarbeid, mottak, laboratoriet etc.**

Studentene har klare fokus slik at de får svar på ting de i utgangspunktet er usikre på den tiden de er i avdelingen forberedelsesdagen. Det kan være spørsmål ang. gruppeledelse, medisiner, bli kjent med steder hvor utstyr befinner seg etc.

Studentene fordeles i den avdelingen de skal være mandag eller tirsdag, på dag eller kveldsvakt, slik at de får studiedag en av dagene.

01YS00207